

ZŠ a MŠ

OLOMOUC
GORKÉHO 39

ŠVP - Rok v mateřské škole

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

MŠ Selské náměstí 42, Olomouc – Chválkovice

a

MŠ Blodkovo náměstí 15, Olomouc - Týneček

Jací jsme, takové budou naše děti

Johann Gottfried Herder

Výchozím dokumentem pro tvorbu školního vzdělávacího programu (dále jen ŠVP) je Rámcový program pro předškolní vzdělávání (1. 1. 2021) v souladu s § 12 odst.1 zákona 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

OBSAH:

- 1. Identifikační údaje školy**
- 2. Obecná charakteristika školy**
- 3. Podmínky vzdělávání**
  - 3.1 Materiální
  - 3.2 Životospráva
  - 3.3 Psychosociální podmínky
  - 3.4 Organizace
  - 3.5 Řízení mateřské školy
  - 3.6 Personální a pedagogické zajištění
  - 3.7 Spoluúčast rodičů
  - 3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 3.9 Podmínky pro vzdělávání dětí nadaných
  - 3.10 Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
- 4. Organizace vzdělávání**
  - 4.1 Počet tříd
  - 4.2 Vnitřní denní režim
  - 4.3 Kritéria pro přijímání dětí
  - 4.4 Ukončení školní docházky
  - 4.5 Odklad povinné školní docházky
  - 4.6 Individuální vzdělávání
  - 4.7 Distanční vzdělávání
- 5. Charakteristika Školního vzdělávacího programu**
  - 5.1 Zaměření školy
  - 5.2 Vize školy
  - 5.3 Dlouhodobé cíle
  - 5.4 Metody a formy vzdělávání
  - 5.5 Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami
  - 5.6 Průběh vzdělávání dětí nadaných
  - 5.7 Průběh vzdělávání dětí od dvou do tří let
  - 5.8 Vzdělávání dětí v rámci jazykové přípravy s nedostatečnou znalostí čj
- 6. Vzdělávací obsah**
- 7. Evaluační systém**
- 8. Použitá literatura a zdroj informací**

1. Identifikační údaje o škole

Zřizovatel:

Statutární město Olomouc, okres Olomouc, Horní náměstí 583, 779 11 Olomouc

Organizace:

ZŠ a MŠ Olomouc, Gorkého 39, příspěvková organizace,
IČ: 75029529, tel: 585 392 091, e-mail: zsgorkeho@volny.cz
Ředitel: Mgr. Vladislav Tesařík

Odloučená pracoviště:

Mateřská škola Olomouc - Chválkovice, Selské náměstí 42, tel: 585 313 571,
e-mail: msselskeho@volny.cz

Mateřská škola Olomouc - Týneček, Blodkovo náměstí 15, tel: 585 315 029,
e-mail: mstynecek@volny.cz

Zástupce ředitele pro mateřské školy: Bc. Martina Růžičková, mobil: 739 988 396

Platnost dokumentu od: 21. 9. 2022

Vypracoval: zástupce ředitele pro mateřskou školu Bc. Martina Růžičková a kolektiv pedagogických pracovníků mateřské školy.

Č.j: OlGork/Rů/838/2022

Olomouc 21.9.2022

Mgr. Vladislav Tesařík
ředitel ZŠ a MŠ

2. Obecná charakteristika školy

- **Mateřská škola Selské náměstí 42, Olomouc**

Mateřská škola je dvoutrídni, děti jsou do tříd rozděleny podle věku (jedna třída děti ve věku 2-5 let, druhá třída je třída předškolních dětí). Kapacita školy je až 56 dětí. V MŠ pracují 4 učitelky, případně asistenti pedagoga a 2 provozní pracovníce. Škola se nachází na okraji města Olomouce v řadové zástavbě vesnického charakteru. Polohou je vzdálena od rušné ulice. Původně byla zřízena jako Základní škola prvního stupně v roce 1960 a byla stavěna svépomocí. Budova mateřské školy je velmi prostorná, vzdušná, o třech podlažích. V prvním podlaží se nachází šatny dětí a zaměstnanců, sociální zařízení pro děti i dospělé, kuchyň a

dvě jídelny. Ve druhém podlaží je kancelář zástupce ředitele pro mateřskou školu, dvě prostorné třídy a herny. Vnitřní vybavení a výzdoba tříd jsou přirozeně a esteticky barevně sladěny. V tomto podlaží je opět velmi prostorné sociální zařízení pro děti, WC pro dospělé a úklidová místnost. Ve třetím podlaží je ložnice pro děti třídy Motýlků. Jsou zde 2 místnosti: 1 místnost s lehátko a 1 místnost pro aktivity, které nahrazují odpočinek dětí. Dále se zde nachází dětské WC a dva vstupy na půdu. Vytápění školy je plynové. Součástí mateřské školy je velký dlážděný dvůr s dopravním hřištěm. Na hřiště plynule navazuje rozsáhlá zahrada, jejíž plocha je zatravněná. Na zahradě je velké pískoviště, pružinová houpadla, skluzavka, kladina, kreslicí tabule, hrazdy, dřevěné domečky, svah na bobování, stolečky a lavice na sezení. Na zahradě jsou vzrostlé stromy a keře, které poskytují zákoutí a v létě stín.

Mateřská škola je zapojena v síti Mrkvička. Mrkvička je dlouhodobý celostátní program, který poskytuje metodickou a informační podporu v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Mateřská škola se zaměřuje na přípravu předškolních dětí do základní školy, na zařazování metod pozorování, bádání, předvádění, experimentu, pokusu a učení prožitkem a na využívání zahrady coby přírodní učebny.

Mateřská škola již několik let spolupracuje s o.p.s. Mezi námi a s blízkým Domovem seniorů. Jde o mezigenerační setkávání těch nejmenších s těmi nejstaršími. Mateřská škola získala cenu Mezigeneračně, která je oceněním naší dosavadní práce.

- ***Mateřská škola Olomouc – Týneček, Blodkovo náměstí 15***

Mateřská škola je jednotřídní. Kapacita třídy je až 28 dětí. V mateřské škole pracují 2 učitelky, případně asistent pedagoga a 1 provozní pracovnice. Škola se nachází na okraji města Olomouce v řadové zástavbě vesnického charakteru. Polohou je vzdálena od rušné ulice.

V budově mateřské školy se nachází knihovna a zázemí tělovýchovné organizace Sokol.

Budova je prostorná, vzdušná, o dvou podlažích. V prvním podlaží je šatna dětí, tělocvična a vstup na zahradu, ve druhém podlaží je vstupní chodba, třída s hernou, jídelna, ložnice, kancelář, umývárna dětí a technická místnost s WC. Vytápění školy je plynové. K mateřské škole patří prostorná zahrada, která je vybavena pískovištěm, dřevěnými herními prvky, skluzavkou, domečkem pro děti a domkem na hračky. I zahrada MŠ je předurčena pro přírodovědné aktivity a pro maximální pohybové vyžití dětí. Mateřská škola je zapojena v síti Mrkvička. Mrkvička je dlouhodobý celostátní program, který poskytuje metodickou a informační podporu v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Mateřská škola se zaměřuje na přípravu předškolních dětí do základní školy, na zařazování metod pozorování, předvádění, bádání, experimentu, pokusu a učení prožitkem a na využívání zahrady coby přírodní učebny.

Mateřská škola spolupracuje s rodinným centrem Heřmánek Olomouc a podílí se na program Přečti. Do mateřské školy dochází 1x týdně senior – dobrovolník, který chodí dětem číst před odpočinkem.

3. Podmínky vzdělávání

3.1 Materiální

- ***Mateřská škola Olomouc – Chválkovice, Selské náměstí 42***

Budova je v dobrém technickém stavu. Interiér MŠ je vybaven nábytkem přírodní přírodní barvy, stolky i židličky pro děti jsou výškově nastavitelné. Hračky a pomůcky pro děti jsou situovány do nižších poloh, aby umožňovaly dětem samostatnost při volbě a ukládání hraček. Stěny na chodbě jsou vymalovány dětskými ilustracemi. Dětské práce jsou prezentovány na nástěnkách v šatnách dětí. Třídy i herny jsou prostorné, prosvětlené, mají hrací koutky. Spontánní i řízené aktivity probíhají ve třídách, v herně i v tělocvičně, která navazuje na hernu Sluníček.

MŠ je velmi dobře vybavena hračkami i didaktickými pomůckami. Hračky, didaktický materiál a pomůcky pro pohybové a výtvarné aktivity jsou průběžně doplňovány. Děti mají k dispozici dětskou knihovničku, která je také každý rok obnovována. V hudebních činnostech využíváme dětské instrumentální nástroje, v jedné ze tříd je piano.

V rámci digitalizace škol mateřská škola pořídila pro děti robotické hračky a digitální mikroskopy.

Rozlehlá školní zahrada je vybavena lavičkami, pískovištěm, dvěma zahradními domky, lavicemi se stolky, skluzavkou, pružinovými houpadly, kladinou, hrazdami a kreslicí tabulí. Přečtad z hřiště na zatravněnou plochu je vymezen nízkou zídka a rohovou zahrádkou s květinami a bylinami, o kterou se děti starají. V zadní části zahrady je val pro zimní aktivity dětí. Zadní část zahrady využíváme k “učení” v přírodě. Po obvodu je lemována starými jabloněmi a divoce rostoucími keři. K dispozici je dětem pocitový chodníček. Zahrada je stvořena pro sportovní a přírodovědné aktivity. K zahradě patří vydlážděný dvůr a je využíván jako dopravní a sportovní hřiště.

Všechny venkovní hračky, drobné výtvarné potřeby, přírodniny, sportovní potřeby, odrážedla a koloběžky jsou uloženy v tzv. hračkárně. V hračkárně je dětská toaleta.

Dle prostorových a finančních možností plánuje mateřská škola vybavit zahradu dalšími dřevěnými prvky, tunelem z vrbového proutí a zavést kontaktní přístupový systém pro zaměstnance a pro zákonné zástupce dětí.

Komise městské části Chválkovice jedná o revitalizaci chodníku a nové zatravnění plochy před mateřskou školou.

- ***Mateřská škola Blodkovo náměstí 15:***

Technický stav budovy není dobrý – praskliny ve zdi a na stropě, které jsou sledovány statikem. Statika budovy je průběžně hlídána.

V přízemí se nachází šatna dětí, vstup na zahradu, toaleta pro děti a tělocvična.

Třída v 1. podlaží je prostorná, prosvětlená, vybavená přírodním nábytkem. Stolky i židličky pro děti jsou výškově nastavitelné. Třída má výtvarný koutek, koutky pro námětové hry - obchod a domácnost a částečně oddělenou menší hernu s domečkem, věšákem na dětské kostýmy a volným prostorem určeným pro stavby z kostek nebo konstruktivních stavebnic. Vzhledem k oddělení od ostatního prostoru si tyto stavby nemusí děti hned uklízet. Uprostřed třídy je volný prostor s kobercem pro společné činnosti a pohybové hry. Ke hrám děti také mohou využívat chodbu vedle třídy.

Většina hraček, pomůcek a dětských knih je dětem na dosah a mohou si je volně půjčovat.

MŠ je velmi dobře vybavena hračkami, sportovními i didaktickými pomůckami, které jsou průběžně zakupovány.

V rámci digitalizace škol mateřská škola pořídila pro děti robotické hračky a digitální mikroskopy.

Stěny na chodbě jsou vymalovány dětskými ilustracemi. Dětské práce jsou prezentovány v šatně na nástěnkách.

Školní zahrada je z části vydlážděná (pro pobyt dětí venku po dešti) a z části zatravněná. V rohu zahrady je val pro zimní aktivity dětí. Zahrada je osázena stromy a keři, od ulice je oddělena habrovým plotem. Zahrada je vybavena pískovištěm, pružinovými houpadly, kladinou, pohyblivou lávkou, skluzavkou, dřevěným domkem pro děti, dřevěnými prvky na hraní a domkem na úschovu hraček.

Dle prostorových a finančních možností plánuje mateřská škola vybavit zahradu dalšími dřevěnými prvky a pocitovým chodníčkem. Zároveň je potřeba, aby se ve spolupráci se zahradníkem upravily stromy a keře na zahradě školy a upravila se předzahrádka u vchodu do mateřské školy.

3.2 Životaspráva

Do mateřské školy je strava dovážena z jídelny při základní škole Řezníčkova. Děti nejsou násilně nuceny k jídlu, jsou však vedeny k tomu, aby alespoň ochutnaly. Pitný režim je dětem k dispozici v každé třídě a v teplých měsících i na zahradě (děti mají na výběr vodu anebo ovocnou šťávu).

Každý den jsou děti dostatečně dlouho venku (s výjimkou nevhodného počasí: mráz pod -10° C, náledí, silný vítr nebo déšť, inverze apod.).

3.3 Psychosociální

V MŠ je zajištěn pravidelný denní řád, který je flexibilní a umožňuje učitelkám pružně reagovat na nenadálé situace, které se v mateřské škole vyskytnou. Zákonní zástupci mohou přivádět děti do mateřské školy dle svých potřeb s přihlédnutím k otevírací době (6:15-16:15). Za bezpečnost dětí v mateřské škole odpovídají učitelky od doby převzetí dětí od zákonných zástupců, do doby jejich předání

zákonným zástupcům dítěte nebo jimi pověřené osobě. Zákonní zástupci dítěte mohou k vyzvedávání dítěte písemně pověřit jinou osobu (viz Školní řád).

Děti jsou každý den venku- vždy s ohledem na okamžitý stav ovzduší či počasí. K pobytu venku děti využívají vybavenou školní zahradu, nedaleké sportovní hřiště a dále pěkné okolí mateřské školy.

Odpočinek dětí je upraven dle jejich individuálních potřeb. Děti, které mají menší potřebu spánku odpočívají potřebnou dobu v klidu na lůžku. Spát děti nenutíme, ale považujeme odpočinek na lůžku za potřebný k regeneraci sil, zejména u mladších věkových kategorií dětí. Děti, které nespí, po krátkém odpočinku vstávají a mají možnost výběru klidových činností. Učitelky se individuálně věnují předškolním dětem. Nově přichozím dětem nabízíme adaptační program s postupným a nenásilným zvykáním na kolektiv dětí. Respektujeme zásadu přiměřenosti, děti mají možnost relaxace.

Všichni zaměstnanci školy vytváří dětem takové prostředí, aby se zde děti cítily spokojeně, jistě a bezpečně.

Všechny děti mají stejná práva, stejné možnosti i stejné povinnosti.

Volnost a osobní svoboda jsou vyváženy pravidly soužití, která pomáhají vytvářet přátelské klima.

Učitelé se věnují vztahům dětí ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem (prevence šikany a jiných sociálně patologických jevů).

3.4 Organizace

- V mateřské škole Selské nám. jsou dvě třídy. Ve třídě Motýlků jsou děti ve věku 2-5 let, proto se učitelky v této třídě zaměří na co nejméně bolestnou adaptabilitu dětí a na vytvoření správných sebeobslužných návyků. Ve třídě Sluníček jsou umístěny děti předškolní a třída je zaměřena na vytvoření základů klíčových kompetencí a na rozvoj jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb.
Provoz mateřské školy je od 6:15 do 16:15. Ráno a odpoledne se děti scházejí v jedné třídě.
- V mateřské škole Týneček je jedna heterogenní třída – děti ve věku 2-6 let. Učitelky se překrývají při pobytu venku a při obědě. Vyžaduje-li to situace, jsou učitelky ve třídě přítomny obě. V MŠ se učitelky zaměří na bezproblémovou adaptabilitu mladších dětí a na vytvoření základů klíčových kompetencí a na rozvoj jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb.
Provoz mateřské školy je od 6:15 do 16:15.

3.5 Řízení mateřské školy

Obě mateřské školy (Selské náměstí 42, Chválkovice a Blodkovo nám.15, Týneček) jsou odloučenými pracovišti Základní školy a Mateřské školy Olomouc, Gorkého 39, příspěvková organizace. Ředitel školy je Mgr. Vladislav Tesařík. Zástupcem ředitele pro mateřské školy je Bc. Martina Růžičková. Všichni učitelé pracují jako tým, podílí se na plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy. Otázky a problémy se řeší operativně nebo na pedagogických poradách. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu mateřské školy. Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci.

Mateřské školy spolupracují se základní školou, se zřizovatelem, s pedagogicko-psychologickou poradnou, se speciálně pedagogickým centrem, se Sluňákovem, s Policií České republiky a s Městskou policií Olomouc, s Vlastivědným muzeem, s knihovnou, s Arcidiecézním muzeem, s o.p.s. Mezi námi a s Domovem senior ve Chválkovicích.

3.6 Personální a pedagogické zajištění

O děti pečují: 2 učitelky v každé třídě, učitelky se průběžně sebevzdělávají na seminářích a studiem odborné literatury. Ve třídě může být asistent pedagoga. O zázemí a přípravu stravy se starají provozní zaměstnankyně.

- **Mateřská škola Olomouc – Chválkovice, Selské náměstí 42**

V obou třídách o děti pečují dvě učitelky, příp. asistent pedagoga. V případě potřeby specializované péče podávají učitelky podněty k vyšetření příslušnými odborníky (logoped, speciální pedagog, psycholog). Dvě provozní pracovnice se starají o čistotu a provozní chod MŠ.

- **Mateřská škola Olomouc – Týneček, Blodkovo náměstí 15**

Ve třídě o děti pečují dvě učitelky, příp. asistent pedagoga. V případě potřeby specializované péče podávají učitelky podněty k vyšetření příslušnými odborníky (logoped, speciální pedagog, psycholog). Jedna provozní pracovnice se stará o čistotu a provozní chod mateřské školy.

3.7 Spoluúčast rodičů

Všichni pracovníci se snaží, aby mezi nimi a rodiči panovala oboustranná důvěra, otevřenost a vstřícnost, porozumění, respekt a ochota spolupracovat. Zákonní zástupci jsou pravidelně informováni o všem, co se v mateřské škole děje a to prostřednictvím webových stránek, prostřednictvím nástěnek, dne otevřených dveří, individuálních pohovorů o dětech a společnými akcemi organizovanými mateřskou školou.

3.8 Podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Při práci s dětmi se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, rodičů a odborného pracoviště. Na základě doporučení odborného pracoviště je pro dítě vypracován individuální vzdělávací plán. Pro úspěšné vzdělávání těchto dětí je nutné také zkvalitňování připravenosti učitelů a zajištění funkce asistenta pedagoga.

O zařazení dítěte do mateřské školy rozhoduje ředitel po dohodě se zákonným zástupcem dítěte na základě lékařského a speciálně-pedagogického vyšetření a s přihlédnutím k možnostem školy. Mateřská škola bere na zřetel architektonické řešení budov, zajištění asistenta pedagoga, zajištění kompenzačními či edukačními pomůckami a spoluprací s rodiči.

Mateřská škola individualizuje vzdělávací proces při plánování a při organizaci činností, včetně vhodného obsahu, forem a metod vzdělávání. Mateřská škola rozvíjí specifické dovednosti v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na sebeobsluhu při převlékání, při hygieně a při stolování a na celkovou samostatnost se zřetelem na věk dítěte a jeho stupeň postižení. V souladu s právními předpisy má mateřská škola snížený počet dětí ve třídě.

3.9 Podmínky vzdělávání dětí nadaných

Pro rozvoj svého nadání potřebují děti vhodné podmínky nejenom v rodině, ale i v mateřské škole. Mateřská škola nabízí dětem pestrou vzdělávací nabídku a dává dětem hodně příležitostí, aby učitelky včas odhalily, v čem dítě vyniká. Velkou výhodou je, že většinu úkolů, her a rozvíjejících metod, které používáme u nadaných dětí, lze využít i v práci s ostatními dětmi v modifikované podobě. Vzdělávání nadaných dětí je zaměřeno globálně, nikoli speciálně.

Při práci s nadaným dítětem učitelka:

- uplatňuje neautoritativní komunikaci
- pozorně naslouchá tomu, co dítě říká
- nenutí nadané dítě do dalších činností, pokud je plně zaujato jinou
- provádí společně s dětmi hodnocení činností a diskutuje o přednostech i nedostacích v nich

Při práci s nadanými dětmi je nezbytná spolupráce školy se školským poradenským zařízením, s rodiči a s jinými zařízeními (Mensa atd.)

3.10 Podmínky vzdělávání dětí od 2 do 3 let

Výchova a vzdělávání se přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, kognitivním sociálním a emocionálním potřebám těchto dětí.

Obě mateřské školy jsou vybaveny dostatečným množstvím podnětných a bezpečných hraček a pomůcek vhodných pro dvouleté děti. Nábytek je výškově nastavitelný. Pro zajištění bezpečnosti jsou zneprístupněny bezpečnost ohrožující předměty. Prostředí tříd poskytuje dostatečný prostor pro volný pohyb a hru dětí, ve třídě jsou odpočinkové koutky. Režim dne je variabilní a respektuje potřeby dětí

(pravidelnost v činnostech, dostatek času na jídlo, dostatek odpočinku). Skříňky dětí v šatně jsou dostatečně velké pro náhradní oblečení dětí. Učitelky uplatňují lidský přístup k problémům dítěte což je prostředek k překonání prvotních potíží dítěte, k navázání partnerského vztahu s rodinou dítěte a k získání její důvěry. Hygienické podmínky pro děti dvou až tříleté nejsou úplně vyhovující, MŠ nemají přebalovací pulty, nočníky ani odpadkové koše na jednorázové pleny.

4. Organizace vzdělávání

4.1 Počet tříd

- V mateřské škole Selské nám. jsou dvě třídy. Ve třídě Motýlků jsou děti ve věku 2-5 let, proto se učitelky v této třídě zaměří na co nejméně bolestnou adaptabilitu dětí a na vytvoření správných sebeobslužných návyků. Ve třídě Sluníček jsou umístěny děti předškolní a třída je zaměřena na vytvoření základů klíčových kompetencí a na rozvoj jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb.
Provoz mateřské školy je od 6:15 do 16:15. Ráno a odpoledne se děti scházejí v jedné třídě.
- V mateřské škole Týneček je jedna heterogenní třída – děti ve věku 2-6 let. Učitelky se překrývají při pobytu venku a při obědě. Vyžaduje-li to situace, jsou učitelky ve třídě přítomny obě. V MŠ se učitelky zaměří na bezproblémovou adaptabilitu mladších dětí a na vytvoření základů klíčových kompetencí a na rozvoj jednotlivého dítěte v rozsahu jeho individuálních možností a potřeb.
Provoz mateřské školy je od 6:15 do 16:15.

Na první zahajovací schůzce jsou zákonní zástupci seznámeni se školním řádem, s provozním řádem, s vnitřním řádem výdejny stravy, s výší úplaty za předškolní vzdělávání a s organizací dne. Tyto dokumenty jsou po celý rok vyvěšeny v šatně a jsou volně přístupné k nahlédnutí.

Učitelky respektují osobní soukromí dětí. Děti mají možnost uchýlit se do klidného koutku a neúčastnit se společných činností, stejně tak i možnost soukromí při osobní hygieně.

Snažíme se praktikovat formy práce skupinové a individuální, upozadíme formu frontální. Vzhledem k tomu, že se v mateřské škole Selské náměstí nachází jídelna v jiném podlaží než-li obě třídy a učitelky musí mít neustálý přehled o dětech, nemůžeme přecházet s dětmi k činnostem průběžně a nemůžeme praktikovat tzv. rozvolněnou svačinu.

Souběžné působení dvou učitelek ve třídě je v obou mateřských školách při pobytu venku a při obědě. Vyžaduje-li to situace, jsou učitelky v jedné třídě přítomny kdykoliv (adaptační program pro děti, výlety).

4.2 Vnitřní denní režim při vzdělávání dětí

- **Mateřská škola Selské nám.42**

6:15 – 8:30	Příchod dětí do mateřské školy, spontánní zájmové aktivity, individuální práce s dětmi se speciálně vzdělávacími potřebami
8:30 – 8:45	Pohybová aktivita
8:45 – 9:05	Osobní hygiena, svačina
9:05 - 9:45	Aktivity řízené učitelkou
9:45 -11:45	příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku
11:45 -12:45	Příprava na oběd, oběd, osobní hygiena, rozcházení dětí po obědě
12:45 -14:00	odpočinek dětí, náhradní nespací aktivity pro děti s nižší potřebou spánku
14:00 -14:20	Odpolední svačina, osobní hygiena
14:20 -16:15	Hry a zájmové činnosti podle volby dětí, v teplých měsících pobyt dětí na zahradě

- **Mateřská škola Blodkovo nám.15**

6:15 – 8:30	Příchod dětí do mateřské školy, předávání dětí učitelkám do třídy, volně spontánní zájmové aktivity,
8:30 – 8:50	Komunitní kruh, pohybové aktivity
8:50 – 9:05	Osobní hygiena, dopolední svačina
9:05 -9:50	Činnosti a aktivity dětí řízené učitelkou zaměřené především na hry a zájmovou činnost, práce s integrovanými dětmi, řízené aktivity
9:50 -11:50	Osobní hygiena, příprava na pobyt venku, pobyt dětí venku, příp. náhradní činnost
11:50 -12:30	Oběd a osobní hygiena dětí
12:30 -14:00	Spánek a odpočinek dětí, náhradní nespací aktivity pro děti s nižší potřebou spánku
14:00 -14:20	Odpolední svačina, osobní hygiena
14:20 -16:15	Volné činnosti a aktivity dětí řízené učitelkou zaměřené především na hry, zájmové činnosti a pohybové aktivity dětí, v případě pěkného počasí mohou probíhat na zahradě mateřské školy

Vnitřní režim je variabilní a pružně se podřizuje aktuálním potřebám dětí.

Začátek povinného předškolního vzdělávání je stanoven od 8:00 v rozsahu 4 hodiny denně.

4.3 Kritéria pro přijímání dětí

Do naší mateřské školy jsou zpravidla přijímány děti od 2 do 6 let na základě vyřízení písemné žádosti zákonných zástupců v souladu se zákonem č.561/2004 Sb., školský zákon, ve znění pozdějších předpisů. Forma zveřejnění zápisu nových dětí je vyvěšení na budově mateřské školy a na webových stránkách mateřské školy. Odpovědnou osobou je ředitel základní školy a zástupkyně ředitele pro mateřskou školu.

Termín konání zápisu pro následující školní rok je většinou stanoven na začátek května.

O přijetí dítěte do mateřské školy rozhodne ředitel školy na základě stanovených kritérií pro přijímání dětí k předškolnímu vzdělávání v obou mateřských školách. Podmínkou je vyplněná Přihláška k předškolnímu vzdělávání a potvrzení lékaře, že je dítě řádně očkováno. Přednostně jsou k předškolnímu vzdělávání přijímány děti v posledním roce před zahájením povinné školní docházky. Rodiče zapsaných dětí obdrží do konce měsíce června písemné rozhodnutí o přijetí dítěte do mateřské školy se stanovenou zkušební dobou v délce maximálně 3 měsíce. Pokud má mateřská škola volnou kapacitu, může být dítě přijato k předškolnímu vzdělávání i v průběhu školního roku.

4.4 Ukončení školní docházky

Ředitel školy může po předchozím písemném upozornění zákonného zástupce dítěte rozhodnout o ukončení předškolního vzdělávání, jestliže:

- se dítě bez omluvy zákonného zástupce nepřetržitě neúčastní předškolního vzdělávání po dobu delší než dva týdny
- zákonný zástupce závažným způsobem opakovaně narušuje provoz mateřské školy
- ukončení doporučí v průběhu zkušebního pobytu dítěte lékař nebo školské poradenské zařízení
- zákonný zástupce opakovaně neuhradí úplatu za předškolní vzdělávání v mateřské škole nebo úplatu za školní stravování (§ 123) ve stanoveném termínu a nedohodne se s ředitelem školy jinak
- standardně bývá docházka dětí do mateřské školy ukončena nástupem dítěte do základní školy nebo řádným odhlášením zákonným zástupcem

4.5 Odklad povinné školní docházky

Požádá-li písemně zákonný zástupce do 31. 5. kalendářního roku, v němž má dítě nastoupit povinnou školní docházku, odloží ředitel školy začátek povinné školní docházky o jeden školní rok. Žádost musí být doložena doporučujícím posouzením příslušného školského poradenského zařízení a odborného lékaře.

Začátek povinné školní docházky lze odložit nejdéle do zahájení školního roku, v němž dítě dovrší osmý rok věku.

Ředitel školy může, se souhlasem zákonného zástupce, žákovi dodatečně v průběhu prvního pololetí školního roku odložit začátek plnění povinné školní docházky na následující školní rok.

4.6 Individuální vzdělávání

V souladu s platnou legislativou mateřská škola poskytuje dětem, pro které je předškolní vzdělávání povinné, individuální vzdělávání. Zákonný zástupce dítěte podá písemné Oznamení zákonného zástupce o individuálním vzdělávání. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání. Zástupce ředitele pro mateřskou školu předá zákonnému zástupci dítěte přehled oblastí, ve kterých má být dítě vzdělávání. Tyto oblasti vychází ze školního vzdělávacího programu. Mateřská škola ověří úroveň osvojování očekávaných výstupů v jednotlivých oblastech a případně doporučí zákonnému zástupci další postup při vzdělávání.

4.7 Distanční vzdělávání

Mateřská škola zajišťuje distanční vzdělávání pro děti, pro které je vzdělávání povinné. Vzdělávání distančním způsobem probíhá formou off-line aktivit. Tato forma zahrnuje především inspirativní tipy na společné aktivity dětí a rodičů v domácím prostředí (tvoření, čtení, společenské hry, hudební a pohybové aktivity, prvky tvořivé dramatiky, rozvoj grafomotoriky a kresby a činnosti Vedoucí k předčtenářské a předmatematické gramotnosti. Dětem, které nemají povinné předškolní vzdělávání, distanční vzdělávání neposkytujeme.

5. *Charakteristika vzdělávacího programu*

5.1 Zaměření školy

Při tvorbě školního vzdělávacího programu jsme vycházely z Rámcového vzdělávacího programu pro předškolní vzdělávání.

Obě mateřské školy se nehlásí k žádnému konkrétnímu modelu. Obě školy mají velmi výhodnou lokalitu – školy vesnického typu a mají tak blízko k přírodě, ke sportu a k trávení co nejvíce času venku. Tyto podmínky nám nabízejí zaměřit se právě na pohybové aktivity dětí venku a na environmentální aktivity. Zahrada je podnětným prostředím, kde dochází k celostnímu učení. Pobytem dětí na zahradě se kromě kognitivních funkcí rozvíjí i osobnostně sociální dovednosti jako je vytrvalost, trpělivost, spolupráce, naslouchání, umění jednat. Důležitý je i přínos zdravotní, děti posilují obranyschopnost otužováním za každého počasí, posilují

svalstvo, rozvíjí hrubou i jemnou motoriku, trénují fyzickou zdatnost, obratnost, vytrvalost, rovnováhu. Na zahradě si děti vytváří i kladný vztah k práci – pečují o záhony, přikrmují ptáky, shrabují listí, zametají, mají možnost pracovat s náradím. O to více je posilován u dětí kladný vztah ke všemu vytvořenému, protože se na něm dítě aktivně podílelo a bude si toho více vážit.

Ve všech třídách třídíme odpad, ve dvou třídách mají děti koutek živé přírody – obločku žravou. Obě školy mají bohatou knihovničku dětské i odborné literatury s přírodovědným zaměřením.

Mateřská škola Selské náměstí je zapojena v síti Mrkvička. Mrkvička je dlouhodobý celostátní program, který poskytuje metodickou a informační podporu v oblasti environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty. Mateřská škola se zaměřuje na přípravu předškolních dětí do základní školy, na zařazování metod pozorování, bádání, předvádění, experimentu, pokusu a učení prožitkem a na využívání zahrady coby přírodní učebny.

Mateřská škola již několik let spolupracuje s o.p.s. Mezi námi a s blízkým Domovem seniorů. Jde o mezigenerační setkávání těch nejmenších s těmi nejstaršími. Škola získala cenu Mezigeneračně, která je oceněním naší dosavadní práce.

Mateřská škola Týneček se zaměřuje na přípravu předškolních dětí do základní školy, na zařazování metod pozorování, předvádění, bádání, experimentu, pokusu a učení prožitkem a na využívání zahrady coby přírodní učebny.

Mateřská škola spolupracuje s rodinným centrem Heřmáněk Olomouc a podílí se na program Přečti. Do mateřské školy dochází 1x týdně senior – dobrovolník, který chodí dětem číst před odpočinkem.

5.2 Vize MŠ

- Stabilizace pracovního prostředí a vytvoření podmínek, které směřují k vytváření kompetencí u dětí
- Otevřené partnerství založené na účinné komunikaci a vzájemné informovanosti uvnitř i navenek MŠ
- Podnítit v dětech touhu poznávat okolní svět a rozvíjet ji v hluboký a trvalý vztah k přírodě

5.3 Dlouhodobé cíle našeho programu

- Vytvořit prostředí, kam děti chodí rády, prostředí, kde jsou zdravé sociální vztahy mezi všemi zúčastněnými
- Uplatňovat individuální přístup a nadále umožnit docházku dětem se speciálními vzdělávacími potřebami
- Podporovat u dětí návyky zdravého životního stylu (stravovací a hygienické návyky, zájem o pohyb, bezpečnost, šikana)
- Podporovat v dětech pravidla slušného chování, rozvoj úcty, empatie, spolupráce
- Důsledně promýšlet organizaci a motivaci všech aktivit, přechod od frontálních činností ke skupinovým

- V maximální míře využívat venkovní prostory, využívat zahradu coby přírodní učebnu
- Ve spolupráci s rodiči odbourávat domácí pohodlí s lákavým virtuálním světem, kde chybí přímý kontakt s přírodou
- Vést děti tak, aby samostatně vyjadřovaly svoje myšlenky, prožitky a pocity
- Zařazovat metody pozorování, předvádění, experiment, pokus, bádání, exkurzi a učení prožitkem

5.4 Metody a formy vzdělávání

Program „Rok v mateřské škole“ realizujeme formou integrovaného vzdělávání, jehož smyslem je rozvíjet celou osobnost dítěte a umožnit dítěti vytvářet si reálný obraz světa.

Integrované vzdělávání realizujeme vytvářením integrovaných tematických celků, které jsou pro děti smysluplné.

Nezastupitelnou roli v MŠ má **hra**. Je to hlavní a nejpřirozenější dětská činnost, kterou u dětí podporujeme. Děti mají možnost hrát si často a spontánně. Využíváme hry manipulační a konstruktivní sloužící ke zdokonalení jemné motoriky. Hry pohybové a psychomotorické slouží k uvolnění napětí, hry smyslové napomáhají k rozvoji smyslového vnímání, hry námětové na „někoho nebo na „něco“.

Využíváme **prožitkové učení**, které je založeno na citovém prožívání a osobních zkušenostech dětí. Právě tento typ učení je předškolnímu dítěti nejbližší – dítě využívá vlastní zkušenost a prožitek ze situace.

Starší děti vedeme ke vzájemné spolupráci, rozdělování rolí a vzájemné pomoci, zde se nabízí **kooperativní učení**.

Vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech a situacích, které se během dne vyskytnou – **situační učení**, poměr spontánních a řízených aktivit je vyvážený.

Učitelky se varují předávání hotových poznatků dětem.

5.5 Průběh vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Při poskytování podpůrných opatření 1. stupně je možné sestavit plan pedagogické podpory, který sestavuje zástupce ředitele pro mateřskou školu. Plán pedagogické podpory má písemnou podobu. S tímto plánem seznámí mateřská škola zákonné zástupce a třídní učitelky. Nejpozději po třech měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření na základě plánu pedagogické podpory učitelky vyhodnotí, zda poskytování podpůrných opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud podpůrná opatření nevedou k naplnění stanovených cílů, doporučí mateřská škola zákonným zástupcům využití poradenské pomoci ve školském poradenském zařízení.

Při poskytování podpůrných opatření 2. – 5. stupně zpracovává individuální vzdělávací plán (pokud je doporučen) zástupce ředitele pro mateřskou školu.

Individuální vzdělávací plán se zpracovává na základě doporučení školského poradenského zařízení. Plán má písemnou podobu, jeden výtisk má zástupce ředitele pro mateřskou školu, jeden výchovný poradce v základní škole, jeden zákonný zástupce dítěte a jeden třídní učitelky - je založen v třídní dokumentaci dítěte. Všichni výše uvedení jsou s individuálním plánem seznámeni a podepíší ho. Za spolupráci se školským poradenským zařízením individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy mateřská škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán má platnost zpravidla 1 rok. Personální podporu zajišťuje asistent pedagoga.

Individuální vzdělávací plán obsahuje: identifikační údaje dítěte, kontaktní pracovníky školského poradenského zařízení, které vydalo doporučení, priority vzdělávání dítěte, metody a organizaci vzdělávání, úpravu očekávaných výstupů, způsob ověřování, hodnocení dítěte a pomůcky.

Vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu provádí mateřská škola a to nejméně jednou ročně.

5.6 Průběh vzdělávání dětí nadaných

Vzdělávání nadaného dítěte v mateřské škole se uskutečňuje podle individuálního vzdělávacího plánu, který vychází ze školního vzdělávacího programu, ze závěrů školského poradenského zařízení a souhlasu zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán zpracovává zástupce ředitele pro mateřskou školu.

Individuální vzdělávací plán má písemnou podobu, jeden výtisk má zástupce ředitele pro mateřskou školu, jeden výchovný poradce v základní škole, jeden zákonný zástupce dítěte a jeden třídní učitelky - je založen v třídní dokumentaci dítěte. Všichni výše uvedení jsou s individuálním vzdělávacím plánem seznámeni a podepíší ho. Za spolupráci se školským poradenským zařízením zodpovídá zástupce ředitele pro mateřskou školu. Individuální vzdělávací plán je zpracován bez zbytečného odkladu, nejpozději však do 1 měsíce ode dne, kdy mateřská škola obdržela doporučení a žádost zákonného zástupce dítěte. Individuální vzdělávací plán má platnost zpravidla 1 rok. Personální podporu zajišťuje asistent pedagoga.

Individuální vzdělávací plán obsahuje: identifikační údaje dítěte, kontaktní pracovníky školského poradenského zařízení, které vydalo doporučení, priority vzdělávání dítěte, metody a organizaci vzdělávání, úpravu očekávaných výstupů, způsob ověřování, hodnocení dítěte a pomůcky.

Vyhodnocování individuálního vzdělávacího plánu provádí mateřská škola nejméně jednou ročně.

5.7 Průběh vzdělávání dětí ve věku od 2 do 3 let

Již při prvním kontaktu s rodiči při zápisu do mateřské školy je rodičům nabídnuta a doporučena možnost individuální adaptace. Významným prvkem ovlivňujícím adaptaci dítěte je stanovení si doby a frekvence pobytu dítěte v mateřské škole vzhledem k jeho potřebám a psychickému stavu. Podmínkou ulehčení vstupu dítěte do mateřské školy je **postupné seznamování** s tímto novým prostředím, aby si dítě ujasnilo rozdíly mezi prostředím rodiny a mateřské školy. Po nástupu do

materšské školy děti mohou se svým blízkým trávit určenou dobu ve třídě, tato doba se postupně zkracuje, dítě se osamostatňuje, odpoutává od rodičů a získává citový vztah k ostatním dětem a učitelkám, personálu. Seznamuje se s novým prostředím, s režimem dne, zjišťuje, že prostředí je bezpečné, příjemné, obohacující. Učitelka a personál uplatňují adaptační režim po celý měsíc září a s každým nástupem nového dítěte, pokud rodiče zvolí jeho nástup v pozdější době. Naše mateřská škola si stanovila tři měsíční zkušební dobu, po kterou by dítě mělo přivyknout a bylo v dostatečné míře adaptováno. Pokud se ani v této době adaptace nezdaří, doporučíme odklad nástupu do mateřské školy. V prvních dnech školního roku jsou na pracovišti přítomny obě učitelky od ranních hodin, děti si tak na obě učitelky zvykají současně.

Učitelky se snaží vytvářet prostředí třídy naplněné pohodovou a klidnou atmosférou, zapojit děti mezi vrstevníky, nabídnout dětem variabilitu prostředí - možnost zkoumat, objevovat. Učitelky podporují tyto děti v samostatnosti při převlékání, při hygieně a při stolování, dbají na pravidelnost a stálost v režimu dne a v maximální míře spolupracují s rodiči.

5. 8   Vzdělávání dětí v rámci jazykové přípravy s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Dětem-cizincům a dětem, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, poskytují učitelé mateřské školy podporu při osvojování českého jazyka. Je-li v mateřské škole jedno až tři děti – cizinci v povinném předškolním vzdělávání, je jim poskytována individuální jazyková podpora v rámci běžných vzdělávacích činností. Jsou – li v mateřské škole čtyři a více dětí – cizinců v povinném předškolním vzdělávání, je pro tyto děti zřízena skupina pro jazykovou přípravu v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina týdně je rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

Na základě posouzení potřebnosti (posuzuje ředitel), mohou být do této skupiny zařazeny i jiné děti, které mají prokazatelně obdobné integrační potřeby jako děti cizinci.

6.   *Vzdělávací obsah*

Ve školním vzdělávacím programu je obsah vzdělávání uspořádán do čtyř integrovaných bloků podle ročních období. Integrované bloky jsou společné pro všechny třídy, jsou dostatečně široké, průřezové a jsou zpracovány pro celou věkovou skupinu. Obsahem integrovaných bloků jsou témata, která jsou dětem blízká svým názvem i svým obsahem a volí si je učitelky. Učitelky rozpracovávají témata v třídním vzdělávacím programu a je na nich, jak dlouho se jim budou věnovat. Na úrovni školního vzdělávacího programu uvádíme v integrovaných blocích dílčí cíle pro učitelku, očekávané výstupy pro děti ve třech oblastech vzdělávání (oblast psychomotorická, psychická a sociální) a vzdělávací nabídku.

Očekávané výstupy ve školním vzdělávacím programu jsou rozpracované do konkrétní podoby v třídním vzdělávacím programu (konkrétní očekávané výstupy) a to ve dvou variantách v mateřské škole Týneček pro mladší a pro starší děti. V mateřské škole Selské náměstí pro každou věkovou skupinu zvlášť podle tříd. Konkrétní očekávané výstupy uvádíme v aktivních slovesech.

Učitelky mohou, v rámci integrovaného bloku zařazovat jednotlivá témata do své práce v libovolném pořadí, což jim umožňuje přizpůsobovat svou práci aktuální situaci. Dále dle uvážení a potřeby nemusí vyčerpat všechna témata a je rovněž na jejich uvážení, jaký časový úsek budou tématu věnovat.

Třídní vzdělávací program je otevřený, pracovní materiál učitelek ve třídě, který se vytváří se postupně. Východiskem třídního vzdělávacího programu je Školní vzdělávací program.

Vzdělávací nabídka je pro děti “švédským stolem”, děti mají možnost individuální volby

1. Integrovaný vzdělávací blok *Podzimní čarování* září - listopad

Vhodná témata: Já a moji kamarádi ve školce, Já a moje rodina, Konec babího léta, Čas jablíčkových vůní, Podzim na poli, Podzim na zahradě, Stromoví skřítki, Co vyprávěl starý dub, Uspávání broučků, Co umí vítr a déšť, Magický svět smyslů, Co ze mě dělá člověka, Chci být zdrav

Záměr integrovaného bloku Podzimní čarování

V tomto období budeme pomáhat novým kamarádům, aby zvládli odloučení od rodičů, budeme se učit být spolu, nejen každý za sebe, ale také spolupracovat a pomáhat si navzájem. Budeme si hodně hrát, naučíme se objevovat, kde mají věci svá místa, jak to udělat, aby se nám ve školce líbilo a abychom měli kolem sebe pořádek. Naučíme se správně a bezpečně přecházet silnice.

Rozloučíme se s létem a pokud to počasí dovolí, co nejvíce využijeme pískoviště a školní zahradu. Kreslení budeme střídat s malováním, modelováním, tvořením z papíru, budeme poznávat barvy. Využijeme naši zahradu k podzimnímu bádání, oslavíme říjnový svátek stromů (i s rodiči prostřednictvím společných tvořivých dílen). Budeme se učit pečovat o své tělo, chránit si své zdraví, zdravě jíst.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení	Kompetence k řešení problémů	Komunikativní kompetence	Sociální a personální kompetence	Činnostní a občanské kompetence
soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů a znaků, má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění	všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací pro tato řešení je pro něj pozitivní odezva, chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou může situace ovlivnit	v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné a aktivní je výhodou průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci	ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřít, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy, napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů	spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat, ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Oblast	Dílčí vzdělávací cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	uvědomění si svého těla	zvládá prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí ...)
	ovládání pohybového aparátu, pohybové aktivity a tělesných funkcí	zvládá základní pohybové dovednosti
	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky	ovládá koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
	osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	zvládá sebeobsluhu, uplatňovat základní kulturně hygienické návyky
	vytváření zdravých životních návyků	zachází s běžnými předměty denní potřeby (hračkami, pomůckami, sportovním náčiním, drobnými nástroji, hudebními nástroji, výtvarnými pomůckami) zvládnout jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě)
Psychologická	rozvoj řečových schopností receptivních – vnímání, naslouchání, porozumění, snažit se souvisleji komunikovat, získávání informací a práce s nimi, hledat souvislosti	pojmenuje většinu toho, čím je obklopeno domluvit se slovy i gesty učí se nová slova a aktivně je používat
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování apod.)	odloučí se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory
	získání relativní citové samostatnosti	uvědomuje si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je
	poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě (uvědomění si vlastní identity,	zaměřuje se na věci důležité z poznávacího hlediska snaží se soustředit na činnost a její dokončení být citlivé ve vztahu k živým bytostem, přírodě, věcem

	získání sebevědomí, sebedůvěry, osobní spokojenosti)	
Sociální	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	navazuje kontakty s dospělým, kterému je svěřeno do péče, respektovat ho
	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování vztahů dítěte k druhým lidem	dodržuje dohodnutá, pochopená pravidla
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem (v rodině, v mateřské škole, v dětské herní skupině apod.)	vnímá, co si druhý přeje a potřebuje, vycházet mu vstříc
	poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí, porozumění základním projevům neverbální komunikace obvyklým v tomto prostředí	začlenění se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky adaptuje se na život ve škole
	rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat, spolupodílet se), přináležet k tomuto společenství (ke třídě, k rodině, k ostatním dětem) a vnímat a přijímat základní hodnoty v tomto společenství uznávané	aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn (vnímat základní pravidla jednání ve skupině, podílet se na nich a řídit se jimi podřídí se rozhodnutí skupiny, přizpůsobí se společnému programu, spolupracuje, přijímá autoritu) a spoluvytváří v tomto společenství prostředí pohody dodržuje pravidla her i jiných činností zachází šetrně s pomůckami, hračkami, knihami, věcmi denní potřeby
	učit se být citlivým a vnímavým pozorovatelem, posluchačem a divákem	utvoří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách sleduje se zájmem literární, hudební a výtvarná díla

Vzdělávací nabídka:

- aktivity podporující sbližování dětí
- hry a činnosti zajišťující spokojenost a radost
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- aktivity přibližující pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost) v jednání lidí
- společenské hry a aktivity nejrůznějšího zaměření
- kooperativní činnost ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- činnosti zaměřené na poznání sociálního prostředí, v němž dítě žije : rodina(funkce rodiny, členové rodiny a vztahy mezi nimi, život v rodině) – mateřská škola (prostředí, vztahy mezi dětmi i dospělými, kamarádi)
- spontánní hra
- činnost vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi (kamarádství, přátelství, vztahy mezi chlapci a děvčaty, úcta ke stáří apod.)
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem
- spoluvytváření jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti v oblasti hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

Oblast	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	uvědomění si svého těla	zvládne základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
	rozvoj pohybových schopností, ovládnutí pohybového aparátu a pohybové aktivity	ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem
	Osvojování si psychomotorických dovedností – koordinovat ruku a oko	ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku
	osvojení si dovedností, důležitých k podpoře zdraví, osobní pohody, bezpečí	rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí
	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, zdravé výživy a aktivního pohybu
Psychická	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální (výtvarné, hudební, pohybové, dramatické)	porozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj a zopakuje jej ve správných větách) vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách učí se nová slova a aktivně je používá sleduje očima zleva doprava
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření)	projevuje zájem o knížky, soustředěně poslouchá četbu, hudbu, sledovat divadlo, film vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehuje, všímá si (nového, změněného, chybějícího)
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky (lásku, soucítění, radost, spokojenost i strach, smutek, odmítání), rozlišuje citové projevy v důvěrném (rodinném) a cizím prostředí

Sociální	osvojení si schopností pro navazování vztahu dítěte k druhým osobám	bez zábran komunikuje s druhým dítětem odmítne nepříjemnou komunikaci
	vytváření prosociálních postojů (přizpůsobivost, respekt)	respektuje potřeby jiných dětí – rozdělí se, přizpůsobí se situaci
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracuje s ostatními
	rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí (spolupracovat)	pochopí, že každý má ve svém společenství (rodině, třídě) svou roli, podle které je třeba se chovat, chová se a jedná na základě vlastních pohnutek a s ohledem na druhé
	osvojování si základních poznatků v prostředí, v němž dítě žije	zachycuje skutečnosti ze svého okolí pomocí výtvarných, pracovních a hudebních činností
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, přizpůsobovat společenskému prostředí a zvládat jeho změny	uplatňuje základní návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
	vytváření povědomí o přírodním prostředí, rozmanitosti, vývoji a proměnách	všimá si změn a dění v nejbližším okolí vnímá a poznávat různá přírodní prostředí
	rozvoj schopností přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí	chápe svět jako proměnlivý, vše se vyvíjí, vzájemně ovlivňuje, pohybuje, mění
	osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí	chová se tak, aby nepoškozoval okolní prostředí

Vzdělávací nabídka:

- konstruktivní a grafické činnosti
- společné vycházky a výlety do přírody

- lokomoční i nelokomoční činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- zdravotně zaměřené činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, materiál, tvar, zvuky)
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky)
- spontánní hra
- estetické a tvůrčí aktivity
- činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí
- činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu

Oblast	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	uvědomění si svého těla rozvoj pohybových schopností	Zvládá základní lokomoci
	rozvoj pohybových schopností, ovládnutí pohybového aparátu a pohybové aktivity	zvládne základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci zachovává správné držení těla ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem
	osvojování si psychomotorických dovedností – koordinovat ruku a oko	ovládá koordinaci ruky a oka, zvládá jemnou motoriku
	osvojování si dovedností, důležitých k podpoře zdraví, osobní pohody, bezpečí	pojmenuje části těla, některé orgány, zná jejich funkce, má povědomí o těle a jeho vývoji, (o narození, růstu těla a jeho proměnách), zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím, s pohybem a sportem rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí
Psychická	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální	porozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu, sleduje děj) vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách učí se nová slova a aktivně je používat sleduje očima zleva doprava
	rozvoj tvořivosti (tvořivého myšlení, řešení problémů)	vědomě využívá všech smyslů, záměrně pozoruje, postřehuje, všímá si
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomuje si příjemné a nepříjemné citové prožitky, rozlišuje citové projevy v důvěrném a cizím prostředí
Sociální	osvojení si schopností pro navazování vztahu dítěte k druhým osobám	bez zábran komunikuje s druhým dítětem odmítne nepříjemnou komunikaci
	rozvoj kooperativních dovedností	spolupracuje s ostatními, navazuje dětská přátelství

rozvoj schopností žít ve společenství ostatních lidí	počopí, že každý má ve svém společenství (rodině, třídě, ...) svou roli, podle které je třeba se chovat porozumí základním pravidlům neverbální komunikace
osvojování si základních poznatků v prostředí, v němž dítě žije	uplatňuje základní návyky společenského chování ve styku s dospělými i s dětmi
vytváření povědomí o přírodním prostředí, rozmanitosti, vývoji a proměnách	osvojuje si různé způsoby seznamování se s přírodním prostředím všímá si změn a dění v nejbližším okolí vnímá a poznává různá přírodní prostředí
osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí	chápat svět jako proměnlivý, vše se vyvíjí, vzájemně ovlivňuje, pohybuje, mění

Vzdělávací nabídka:

- konstruktivní a grafické činnosti
- společné vycházky a výlety do přírody
- lokomoční i nelokomoční činnosti
- činnosti zaměřené k poznávání lidského těla a jeho částí
- zdravotně zaměřené činnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- prohlížení a „čtení“ knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, materiál, t var, zvuky aj.
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky)

- spontánní hra
- estetické a tvůrčí aktivity
- činnosti směřující k prevenci nemoci, nezdravých návyků
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, vycházky do okolí
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí
- činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu

2. Integrovaný vzdělávací blok *Ledové království* prosinec - únor

Vhodná témata: My se čerta nebojíme, Těšíme se na Ježíška, Vánoční tradice a zvyky, Zimní sporty a radovánky, Ptáčci v zimě, Voda na všechny způsoby, Zamyšlení o vodě, Vítej u nás, Masopuste, Z pohádky do pohádky (karneval), Třídíme odpad, Příroda v zimě

Záměr integrovaného bloku *Ledové království*

V integrovaném bloku *Ledové království* se budeme těšit se na předvánoční období, na advent. Vyzdobíme si školku, napečeme perníčky, zazpíváme si koledy, seznámíme se s vánočními tradicemi a zvyky. Naučíme se básně a písně a budeme se těšit z příjemných chvil společně strávených v MŠ s rodiči a s kamarády. Budeme si pomáhat, naučíme se nejen brát, ale i dávat a mít z toho pěkný pocit. Budeme se učit pečovat o své tělo, chránit si své zdraví, zdravě jíst. Doufáme, že bude zima štědrá na sněh, abychom ho mohli vyzkoušet při bobování, klouzání, stavění sněhuláků a hloubení tunelů. Ptáčkům nasypeme do krmítek.

Zaměříme se na pozorování zimní krajiny se sněhem i bez sněhu. Zjistíme, jakou úlohu hraje člověk v tomto zimním období – co všechno je možné v zimě dělat, jaké zimní sporty provozujeme, jak si hrajeme se sněhem, ledem a co je možné vyrobit.

Budeme pozorovat zimní faunu a flóru, co dělají rostliny a zvířata v zimě, jak přezimují a jak se chovají. Naučíme se písně se zimní tematikou o zvířátkách a rostlinách.

V únorovém období slavíme Masopust. Vyzdobíme si školku v duchu tradic Masopustu a budeme se těšit na každoroční karneval.

Bližší se seznámíme s různými podobami vody.

Kompetence k učení	Kompetence k řešení problémů	Komunikační kompetence	Sociální a personální kompetence	Činnostní a občanské kompetence
klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že semůže mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo	problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, vymýšlí nová řešení, hledá možnosti a varianty	dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu a funkci	samostatně rozhoduje o svých činnostech uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky	chápe, že se může o to, co udělá rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí

Oblast	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	ovládání pohybového aparátu	ovládá dechové svalstvo, ovládá základní lokomoci
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímá a rozlišuje pomocí smyslů
	osvojení si dovedností k podpoře osobní pohody i pohody prostředí	zachází s běžnými předměty denní potřeby, hračkami, pomůckami, drobnými nástroji, sportovním náčiním a náradím, výtvarnými pomůckami a materiály, jednoduchými hudebními nástroji, běžnými pracovními pomůckami
Psychická	rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních i produktivních	správně vyslovuje, ovládá dech, tempo i intonaci řeči
	rozvoj komunikačních dovedností (verbálních i neverbálních) a kultivovaného projevu	vyjadřuje samostatně a smysluplně myšlenky, nápady, pocity, mínění a úsudky ve vhodně zformulovaných větách

		vede rozhovor (naslouchat druhým, vyčkat, až druhý dokončí myšlenku, sledovat řečníka i obsah, ptát se) porozumí slyšenému (zachytí hlavní myšlenku příběhu) naučí se z paměti krátké texty (říkanky, písničky, pohádky, ...), utvoří jednoduchý rým
	rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocít, získané dojmy a prožitky vyjádřit	zachytí a vyjádří citové prožitky (slovně, výtvarně, hudebně pohybovou činností či dramatickou improvizací)
Sociální	osvojení si schopností pro navazování vztahů k druhým lidem	uvědomuje si svá práva ve vztahu k druhému
	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem	vnímá, co si druhý přeje či potřebuje, je vstřícný porozumí běžným projevům vyjádření emocí a nálad uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	chová se zdvořile, přijme základní pravidla kulturního chování
	seznamování se světem lidí, kultury, umění, osvojení základních poznatků o prostředí, ve kterém žijeme	vnímá základy dědictví vyjádřené v lidové slovesnosti, literatuře, hudbě osvojuje si tradice a zvyky vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností vnímá umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchá, sleduje se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotí svoje zážitky
	vytváření povědomí o kulturním prostředí a jeho proměnách	má povědomí o společenském, kulturním prostředí i jeho dění z dostupných praktických ukázek v okolí dětí všímá si změn a dění v nejbližším okolí

	rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	vnímá, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý - jak svět přírody, tak i svět lidí
--	---	---

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (uvolňovací, protahovací, dechová)
- komentování zážitků a aktivit
- vyřizování vzkazů a zpráv
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- sledování filmových a divadelních pohádek
- hry podporující tvořivost, představivost, fantazii (kognitivní, konstruktivní, výtvarné, hudební, dramatické)
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- činnosti vyžadující samostatné vystupování
- cvičení v projevování citů, v sebekontrolě a v sebeovládání
- hry na téma rodiny a přátelství
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti k poznávání různých lidských vlastností
- využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí
- dramatické činnosti, hraní rolí, hudební, hudebně pohybové
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (v rámci zvyků a tradic, kulturní programy)
- slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební činnosti
- poslech pohádek, příběhů, veršů, hudebních skladeb, písní
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným, hudebním uměním mimo mateřskou školu
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- pracovní činnosti – výroba dáreků a přání
- návštěvy akcí zajímavých pro předškolní dítě

Oblast	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky	zvládne běžné způsoby pohybu v různém prostředí (pohybuje se ve skupině dětí, na sněhu, na ledu) zvládne základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
	rozvíjení fyzické i psychické zdatnosti	vědomě napodobí jednoduchý pohyb a přizpůsobit jej pokynu
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zachází s běžnými předměty denní potřeby, sportovním náčiním a náradím, hračkami, výtvarnými pomůckami, jednoduchými hudebními nástroji
Psychická	vytváření základů pro práci s informacemi	chápe prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi apod.), elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok) nalézá nová řešení nebo alternativní k běžným získává nové informace a pracovat s nimi chápe základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti
	posilování přirozených poznávacích citů (zvědavosti, zájmu, radosti z objevování)	ví, že je příjemné a zajímavé dozvídat se nové věci
	získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	ve známých a opakujících se situacích ovládá svoje city a přizpůsobuje jim své chování rozhoduje o svých činnostech

Sociální	posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním	přijme základní smysl pro rovné jednání a projevoval ho ve svém jednání s druhými chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu, přestože je každý jiný, že osobní, resp. osobnostní odlišnosti jsou přirozené
	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábrán komunikuje s druhým dítětem, navazuje a udržuje dětská přátelství
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte, rozvoj schopnosti projevoval se autenticky, chovat se autonomně, prosociálně	chová se zdvořile, přistupuje k druhým lidem, k dospělým i k dětem bez předsudků, s úctou k jejich osobě, váží si jejich práce a úsilí dodržuje pravidla her a jiných činností, jedná spravedlivě, hraje fair
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevoval	vyjadřuje se prostřednictvím hudebních a hudebně pohybových činností, zvládá základní hudební dovednosti vokální i instrumentální
	vytváření povědomí o přírodním prostředí a jeho rozmanitosti	vnímá a poznává přírodní prostředí
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách	má povědomí o širším společenském, věcném, přírodním, kulturním i technickém prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností a dostupných praktických ukázek v okolí dítěte

Vzdělávací nabídka:

- sezónní činnosti – hry se sněhem, bobování, klouzání, házení koulí, stavby ze sněhu
- pokusy a objevování, skupenství vody
- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (sezónní činnosti)
- zdravotně zaměřené činnosti
- smyslové a psychomotorické hry
- komentování zážitků a aktivit
- přímé pozorování přírodních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- spontánní hry, volné hry a experimentování s materiálem a předměty
- nejrozličnější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, značky, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geom tvary)
- činnosti přiměřené silám a schopnostem dítěte a úkoly s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi

Oblast	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	uvědomění si svého těla	zachovává správné držení těla

	osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech	pojmenuje části těla, některé orgány, zná jejich základní funkce, zná základní pojmy užívané ve spojení se zdravím
	osvojení poznatků důležitých k podpoře zdraví, bezpečí	rozlišuje, co prospívá zdraví a co mu škodí v případě potřeby ví, kde hledat pomoc
Psychická	získání relevantní citové samostatnosti, získání schopnosti ovlivňovat vlastní situaci	odmítne podílet se na nedovolených či zakázaných činnostech přijímá pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovná se s ním, učí se hodnotit svoje osobní pokroky
	rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání, přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), rozvoj paměti a pozornosti, přechod od bezděčných forem těchto funkcí k úmyslným, rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	chápe slovní vtip a humor sluchově rozliší začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech
	vytváření pozitivního vztahu k intelektuálním činnostem a k učení, podpora a rozvoj zájmu o učení	postupuje a učí se podle pokynů a instrukcí
	osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení i psaní, rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka i další formy sdělení verbální i neverbální	řeší problémy, úkoly a situace, myslí kreativně, předkládá „nápady“
Sociální	seznamování s pravidly chování ve vztahu k druhému	uplatňuje své potřeby, přání a práva s ohledem na druhého, přijímá a uzavírá kompromisy
	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	brání se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ... chová se obezřetně s neznámými, v případě potřeby požádat druhého o pomoc

		odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná
	osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	utvoří si základní dětskou představu o pravidlech chování a společenských normách
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	odmítne společensky nežádoucí chování vyjednává s dětmi i dospělými ve svém okolí, domluví se na společném řešení
	vytvoření povědomí s živou a neživou přírodou, lidmi, společností	porozumí, že všechno kolem se mění, vyvíjí, pohybuje a proměňuje
	pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	má povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomuje si, že způsobem, jakým se dítě chová, ovlivňuje vlastní zdraví i životní prostředí

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (základní gymnastika, míčové hry)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, materiálem
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- činnosti relaxační a odpočinkové, zajišťující zdravou atmosféru a pohodu
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování divadelních pohádek
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- činnosti a příležitosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- spontánní hra, volné hry
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- námětové hry a činnosti

- hry nejrůznějšího zaměření podporující fantazii, tvořivost, představivost
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí
- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, tematické hry seznamující dítě s různými druhy zaměstnání, řemesel a povolání, s různými pracovními činnostmi a pracovními předměty
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, rozhodování
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- cvičení v projevování citů, v sebekontroli a sebeovládání
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- různorodé společné hry a skupinové aktivity umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu a výsledcích
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost a nápaditost dítěte
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí a osvojování si rolí, do kterých se dítě dostává

3. Integrovaný vzdělávací blok *Jarní probuzení* březen - květen

Vhodná témata: Hřej, sluníčko, hřej, Jaro už ťuká, Šel zahradník do zahrady, Kniha – můj kamarád, Hody, hody doprovody, Na dvorečku naší babičky, Den Země, Poznáváme neživou přírodu, Maminka má svátek, Nasedat a jedeme, Na silnici bezpečně, Naše vlast, moje mesto, Ze života hmyzu

Záměr integrovaného bloku Jarní probuzení

V integrovaném bloku Jarní probuzení budeme pozorovat nástup jara, proměnlivé aprílové počasí. Budeme se zajímat o všechno živé, co se vyvíjí, roste a je v pohybu. Na vycházkách si budeme všimnout prvních příslibů jara, jak teplý vítr a déšť rozpouštějí sníh, budeme přeskakovat kaluže, vyhlížet tažné ptáky, sledovat jejich hnízdění, líhnutí a rození mláďat. Budeme modelovat, malovat, zpívat, dávat si hádanky. Připomeneme si lidové zvyky, pranostiky, lidová říkadla. Budeme pozorovat probouzení hmyzu, žížal, žab a ještěrek ze zimní strnulosti. Narychlíme si větvičky, zasejeme obilí do misek. Shrabeme listí na zahradě, zahrajeme si kuličky, oprášíme lopatky a lopaty, vytáhneme švihadla, lano a míče. Budeme hodně pozorovat přírodu. Zdůrazníme, jak může člověk svou činností a chováním ovlivnit stav přírody, jakou měrou přispívá k její kultivaci a rozvoji. Společně s pomocí rodičů oslavíme na zahradě Den Země. Připomeneme si svátek maminek druhou květnovou neděli, společně se naučíme k této příležitosti pro své maminky básně a písničky. Díky těmto zážitkům si všechny krásy přírody namalujeme a nakreslíme pomocí libovolných výtvarných technik. Využijeme našeho dopravního hřiště k dopravním aktivitám a různými dopravními prostředky budeme cestovat po naší vlasti.

Kompetence k učení	Kompetence k řešení problémů	Komunikativní kompetence	Sociální a personální kompetence	Činnostní a občanské kompetence
učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si pamatuje, dokončí	řeší problémy, na které stačí, snaží se je řešit samostatně, ty náročnější s pomocí dospělého	dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává	dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, rozpozná nevhodné chování, vnímá	zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje a chápe, že tento zájem je přínosem

započatou práci, dovede postupovat podle instrukcí, je schopno se dobrat výsledku	zpřesňuje si početní představy, vnímá matematické elementární souvislosti		nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost spolupodílí se na společných rozhodnutích, dodržuje dohodnutá pravidla	uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
---	---	--	--	--

Oblast	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	rozvoj pohybových schopností	zvládá jednotlivé druhy přirozených cvičení
	rozvoj a užívání všech smyslů	vnímá a rozlišuje pomocí smyslů – zvukově rozliší zvuky a tóny
	zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky	koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla (sebeobsluha, jednoduchá obsluha, pracovní úkony zacházení s běžnými předměty, pomůckami) zvládne různé druhy pohybů v běžném prostředí, orientuje se v prostoru
Psychická	rozvoj řečových a jazykových dovedností (porozumění, mluvní projev), osvojování si dalších forem sdělení	porozumí slyšenému, zachytí hlavní myšlenku příběhu formuluje otázky, odpovídá, hodnotí slovní výkony, slovně reaguje sleduje a vypráví příběh, pohádku soustředěně sleduje divadlo, film, poslech z CD
	podpora a rozvoj zájmu o učení, přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně-logickému	vnímá, že je zajímavé dovídat se nové věci, využívá zkušenosti z učení chápe elementární časové pojmy

	rozvoj estetického vnímání, cítění a prožívání, rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat	je citlivé ve vztahu k živým bytostem, k přírodě, k věcem těší se z hezkých a příjemných zážitků, z přírodních krás
Sociální	vytváření prosociálních postojů (rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti)	uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého respektuje práva druhého
	vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu	chápe, že každý má v určitém společenství svou roli, podle které je třeba se chovat
	rozvoj schopnosti žít ve společenství lidí	odmítne společensky nežádoucí chování
	vytváření povědomí o vlastní sounáležitosti s živou a neživou přírodou, lidmi, společností	všímá si změn a dění v nejbližším okolí
	rozvoj úcty k životu ve všech formách	rozumí, že změny v přírodě jsou přirozené a samozřejmé
	vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí	osvojí si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou smysluplné, zajímavé, pochopitelné a využitelné

Vzdělávací nabídka:

- zdravotně zaměřené činnosti
- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (turistika, sezónní činnosti)
- jednoduché pracovní a sebeobslužné činnosti
- činnosti vedoucí k vytváření zdravých životních návyků
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- záměrné pozorování objektů a předmětů, jejich vlastností, znaků a funkcí (velikost, barva, tvar, materiál, chuť, vůně, zvuk)
- smyslové hry

- námětové hry a činnosti
- výlety do okolí – přírody
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, dramatické, výtvarné, hudební, dramatické podněcující tvořivost, estetické vnímání a vkusu
- ekologicky motivované hrové aktivity
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- vyprávění toho, co dítě shlédlo
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků
- záměrné pozorování běžných předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností, jejich charakteristických zvuků
- spontánní hra, volné hry
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- tvůrčí činnosti slovesné, literární, výtvarné, dramatické, hudební, hudebně pohybové podněcující tvořivost
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí, pracovní činnosti, činnosti zaměřené k péči o školní prostředí, školní zahradu

Oblast	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	ovládání pohybového aparátu a tělesných funkcí	ovládá dechové svalstvo, sladí pohyb se zpěvem zachovává správné držení těla
	rozvoj fyzické a psychické zdatnosti	zvládá různé druhy pohybů v běžném prostředí
	zdokonalování dovedností v oblasti jemné i hrubé motoriky	koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla (sebeobsluha, jednoduchá obsluha, pracovní úkony zacházení s běžnými předměty, pomůckami)
Psychická	rozvoj řečových a jazykových dovedností (porozumění, mluvní projev), osvojování si dalších forem sdělení	porozumí slyšenému, zachytí hlavní myšlenku příběhu formuluje otázky, odpovídá
	rozvoj estetického vnímání, citění a prožívání, rozvoj schopností citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat	uvědomuje si své možnosti i limity prožívá a projevuje city, snaží se ovládat své afektivní chování, odloží splnění svých přání
Sociální	ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	brání se projevům násilí, ubližování a ponižování chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi
	vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	dodržuje pravidla her má základní představu o pravidlech chování a společenských normách a chová se tak
	rozvoj společenského i estetického vkusu	vnímá umělecké a kulturní podněty, hodnotí svoje zážitky vyjadřuje se prostřednictvím hudebních, pohybových a dramatických činností
	seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu	bezpečně se orientuje ve známém prostředí osvojuje si poznatky o okolním prostředí pro další učení

	vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem, se živou i neživou přírodou, lidmi a planetou Zemí	má povědomí o významu životního prostředí pro člověka rozliší aktivity, které mohou prostředí a člověka poškozovat, ale i podporovat
--	---	---

Vzdělávací nabídka:

- vycházky do okolí MŠ - poznávání zajímavých míst, vytváření vztahu dítěte k místu a prostředí, ve kterém žije
- činnosti zaměřené na elementární poznatky o místě, ve kterém žijeme, o své zemi, kultuře, o jiných zemích a kulturách, o zeměkouli, o vesmíru apod.
- Cesta kolem světa – návštěva v jiných kulturách
- aktivity podporující vnímat rozličné umělecké a kulturní podněty
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- čtení knih – Moje nejmilejší knížka
- návštěva knihovny
- činnosti zaměřené na dopravní výchovu (dopravní prostředky, pravidla pro chodce, ...)
- vycházky zaměřené na chůzi v nerovném terénu
- přecházení silnice
- zda na tříkolkách a koloběžkách
- aktivity vhodné pro přirozené vnímání, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý
- hry a činnosti zajišťující hezké a příjemné zážitky, radost a uspokojení
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- činnosti podporující poznání, že je zajímavé dozvídat se nové věci, využívat zkušeností k učení
- kooperativní činnost ve dvojici, skupinách, spolupráce s ostatními
- spontánní hra
- činnosti směřující k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních

- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci ke schopnosti vyřešit vzájemný spor
- pozorování a hry v přírodě
- Den Země

Oblast	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	vytváření základů zdravého životního stylu	rozlišuje, co zdraví prospívá a co škodí a má povědomí o způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí chápe význam aktivního pohybu a zdravé výživy
	osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	zachází s běžnými předměty denní potřeby, sport.náčiním, nářadím, výt.v.pomůckami zvládá jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
Psychická	rozvoj kultivovaného projevu, rozvoj zájmu o další formy sdělení (hudební, dramatické)	vytvoří jednoduchý rým naučí se zpaměti krátké texty vyjadřuje svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech
	rozvoj tvořivého sebevyjádření, myšlení, přechod od konkrétně názorného myšlení k slovně logickému (pojmovému), vytváření zájmu o učení	rozlišuje některé obrazné symboly (piktogramy, orientační a dopravní značky) a rozumí jejich významu i jejich komunikativní funkci chápe elementární časové pojmy chápe elementární matematické souvislosti

Sociální	osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů k druhým lidem	navazuje kontakt s dospělým, kterému je svěřeno do péče, vhodně s ním komunikuje a respektuje ho dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití
	seznamování se světem lidí, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	chápe, že každý má ve společenství svou roli
	rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků	uplatňuje návyky společenského chování chová se zdvořile, k druhým lidem přistupuje s úctou, váží si jich i jejich práce
	rozvoj úcty k životu ve všech formách	uvědomuje si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví, životní prostředí pomáhá pečovat o okolní životní prostředí
	vytváření pozitivního vztahu k prostředí, ve kterém dítě žije	přizpůsobuje se běžně proměnlivým okolnostem doma i v MŠ

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční i nelokomoční pohybové činnosti a jiné činnosti (nové hry, sezónní činnosti, turistika)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, náčiním a materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich používáním

- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- samostatný slovní projev na určité téma
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- prohlížení a „čtení“ knížek
- přímé pozorování přírodních kulturních objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- konkrétní manipulace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad)
- spontánní hry, volné hry experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- činnosti zaměřené k chápání pojmů a osvojování poznatků (vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem)
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- spontánní hra
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, literární, dramatické, hudební, pohybové)
- výlety do okolí (do přírody, návštěva kulturních akcí)
- dramatické činnosti, mimické vyjadřování nálad (úsměv, pláč, hněv aj.)
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, výtvarné hry)
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (sportovní akce, kulturní programy)
- aktivity přibližující dětem pravidla vzájemného styku - zdvořilost, ohleduplnost, otevřenost)
- poznávání ekosystémů (les, louka, rybník)
- činnosti přispívající k péči o životní prostředí a krajinu
- činnosti pěstitelské a pracovní

4. Integrovaný vzdělávací blok *Cestování za sluníčkem* červen – srpen

Vhodná témata: Den dětí, Motýlí svět, Letní louka, Kolem vody a pod vodou, Nasedat a jedeme, Na silnici bezpečně, Cestujeme do světa, Léto v lese

Záměr integrovaného bloku *Cestování za sluníčkem*

Konec školního roku je charakteristický velkým veselím. Hodně času budeme trávit na zahradě a poznávat vše živé. Společně oslavíme Den dětí, také se budeme těšit na výlet. Rozloučíme se s předškoláky zábavným odpolednem, na který pozveme i rodiče.

O prázdninách se určitě děti vydají s rodiči na cesty do zahraničí a jistě budou poznávat i krásy naší země. Než se rozjedeme za krásnými zážitky, budeme si povídat nejen o tom, co nás čeká, jaké dopravní prostředky můžeme využít, ale také o tom, že je třeba dodržovat určitá bezpečnostní pravidla při slunění, koupání, cestování, hraní si s ostatními dětmi. V maximální míře budeme využívat zahradu a poznávat vše živé.

Kompetence k učení	Kompetence k řešení problémů	Komunikační kompetence	Sociální a personální kompetence	Činnostní a občanské kompetence
získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky učí se s chutí, pokud se mu dostává ocenění	při řešení myšlenkových problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení rozlišuje řešení, která jsou funkční nebojí se chybovat, když nachází pozitivní	ovládá řeč, hovoří ve větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní ví, že se lidé dorozumívají jinými	při setkání s neznámými lidmi se chová obezřetně, umí odmítnout komunikaci, která je mu nepříjemná chápe, že lidé jsou různí a je tolerantní k jejich odlišnostem chápe, že konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit	svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat a řídit dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky a poznávat i svoje slabé stránky má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními

	ocenění za úspěch a za snahu	jazyky a že je možné se cizímu jazyku učit	projevům násilí jiného dítěte	lidskými hodnotami a co je s nimi v rozporu
--	------------------------------	--	-------------------------------	---

Oblast	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	zvládá běžné způsoby pohybu v různém prostředí – ve skupině dětí, ve vodě, v písku koordinuje lokomoci a další polohy a pohyby těla
	vytváření návyků zdravého životního stylu	má povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, zdravé výživě
Psychická	přechod od konkrétně názorového myšlení k myšlení slovně-logickému (pojmovému), přechod od bezděčné paměti a pozornosti k úmyslné	pozná většinu toho, čím je dítě obklopeno chápe základní číselné a matematické pojmy chápe elementární časové pojmy – jaro, léto částečně se orientuje v čase chápe prostorové pojmy - orientuje se v prostoru i v rovině, snaží se řešit problémy, úkoly a situace
	rozvoj schopnosti citové vztahy vytvářet, rozvíjet a city prožívat, získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	uvědomuje si svou samostatnost zaujímá vlastní názory a postoje hodnotí svoje chování
Sociální	rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních i neverbálních	přirozeně a bez zábrán komunikuje s druhým dítětem, udržovat dětská přátelství
	přináležet k danému společenství	pochopí, že každý má ve společenství svou roli, podle které je třeba se chovat

vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění	aktivně zvládá požadavky plynoucí z prostředí školy, spoluvytváří prostředí pohody
poznávání jiných kultur vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem	má povědomí o širším přírodním prostředí i jeho dění v rozsahu praktických zkušeností vnímá, že svět má svůj řád, je rozmanitý, pozoruhodný, pestrý (různé národy, kultury, země)
vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem	rozlišuje aktivity, které mohou zdraví podporovat anebo poškozovat, pomáhá chránit přírodu

Vzdělávací nabídka:

- pohybové a jiné činnosti (nové hry, turistika)
- smyslové a psychomotorické činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechové aj.)
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, náčiním a materiálem, činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich používáním
- konstruktivní a grafické činnosti
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- samostatný slovní projev na určité téma
- přímé pozorování přírodních jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- konkrétní manipulace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad)
- spontánní hry, volné hry experimenty s materiálem a předměty
- námětové hry a činnosti
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování
- estetické a tvůrčí aktivity (slovesné, výtvarné, literární, dramatické, hudební, pohybové a další)
- přípravy a realizace společných zábav a slavností (sportovní akce, kulturní programy)

- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, znaky, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geom.tvary)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, písmem, číslic
- využívání přirozených podnětů a situací v životě
- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, kterých se dítě běžně účastní

Oblast	Dílčí cíle	Očekávané výstupy
Psychomotorická	rozvoj fyzické a psychické zdatnosti	zvládne základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci zvládne sebeobsluhu, uplatňuje základní kulturně hygienické a zdravotně preventivní návyky
Psychická	vytváření základů pro práci s informacemi	pozná a vymyslí jednoduchá synonyma, homonyma, antonyma nalézá nová řešení nebo alternativní k běžným
Sociální	osvojení schopností důležitých pro navozování vztahů k druhým lidem	uplatňuje své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého
	seznamování se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	zvládne požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho proměn spoluvytváří v tomto společenství prostředí pohody
	vytváření povědomí o přírodním prostředí, o jejich rozmanitosti	vnímá si, že svět má svůj řád – je rozmanitý, pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý – jak svět přírody, tak svět lidí

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti, nelokomoční a jiné činnosti
- smyslové a psychomotorické činnosti
- zdravotně zaměřené činnosti (protahovací, uvolňovací, dechové aj.)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení paměti (mechanické, logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené na poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, znaky, obrazce)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, geom.tvary)
- grafické napodobování symbolů, tvarů, písmem, číslic
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti
- cvičení organizačních schopností
- výlety do okolí (přírody, kulturních akcí)
- hry a situace, kdy se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své a druhých
- četba, vyprávění, poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- přípravy a realizace společných zábav, slavností v rámci zvyků
- hry a činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich života a práce
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- praktické činnosti, kdy se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály, jejichž prostřednictvím získává zkušenosti s jejich vlastnostmi
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupných způsobech, jak se chránit

7. *Evaluační systém*

PŘEDMĚT(CO?)	KDO?	KDY?	JAK?	HODNOTÍCÍ ŠKÁLA
soulad školního vzdělávacího programu s rámcovým vzdělávacím programem	pedagogické pracovníce	po celý rok	orientační vstupy a hospitace zástupce ředitele pro MŠ, vzájemné hospitace učitelek	
plnění cílů školního vzdělávacího programu	všechny pracovníce	po celý rok	hospitace zástupkyně ředitele pro MŠ, vzájemná hospitace učitelek	
zpracování a realizace integrovaných bloků	učitelky	3/rok	kontrola třídního vzdělávacího programu, fotografie, videa	
práce učitelek	učitelky	1/3měsíce	kontrolní vstupy, vzájemné hospitace, pedagogické porady	
výsledky vzdělávání (pedagogická diagnostika)	pedagogické pracovníce	průběžně po celý rok	pedagogické porady, portfolio dětí, vzájemné hospitace učitelek	
kvalita podmínek vzdělávání	všechny pracovníce	průběžně po celý rok	pedagogické a provozní porady	

Hodnotící škála: 1-rozhodně ano, 2-spíše ano, 3-spíše ne, 4-rozhodně ne

8. *Použitá literatura a zdroj informací*

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání (Praha, září 2021)

Akreditovaný webinář MŠMT *Jak inovovat Školní vzdělávací program v mateřské škole*